

Začínáme na burze

NOVÉ ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ

JAK USPĚT PŘI OBCHODOVÁNÍ
NA FINANČNÍCH TRZÍCH

akcie, komodity, forex, **kryptoměny**

Bizbooks

Ondřej Hartman
a tým FXstreet.cz

Začínáme na burze

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Ondřej Hartman a tým FXstreet.cz
Začínáme na burze – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Ondřej Hartman

a

tým FXstreet.cz

Začínáme na burze

Jak uspět při obchodování na finančních
trzích: akcie, komodity, forex a kryptoměny

BizBooks

Brno

2018

Pokud je vaším cílem mít více peněz než nyní, začněte s tím, že se o ně budete řádně sami starat. Udržet peníze je mnohdy těžší, než je vydělat.

Ondřej Hartman, FXstreet.cz

OBSAH

ÚVODní slovo	13
Než začnete	15
Obchodování a investování na finančních trzích	15
Základy investičního vzdělání – co jsou investice	16
Byznys jménem trading	17
Shrnutí	21

ČÁST I.

MOŽNOSTI OBCHODOVÁNÍ

KAPITOLA 1

Investovat, nebo obchodovat?	27
Obchodování versus investování	27
Investování a obchodování podle náročnosti	29

KAPITOLA 2

Kolik se dá na finančních trzích vydělávat?	31
Používejte složený úrok (compound interest) – klíč k penězům	32

KAPITOLA 3

Finanční trhy	35
Základní rozdělení trhů	35
Brokeři (makléři)	36
Co od brokera očekávat?	36
Poskytované služby	37
Poplatky	39
Regulace a licence	40
Realizace investičních pokynů	40
Zkušenosti klientů	40
Klientská podpora	41

Kapitál pro obchodování na finančních trzích	41
Technické zabezpečení obchodníka	
a software pro zobrazování grafů	42
Software většinou zdarma	43
Jak vydělávat na růstu i poklesu cen	44
Základní objednávky na finančních trzích	45
Tržní příkaz / Okamžitá realizace (market)	45
Stop loss (zastavení ztrát)	45
Realizace zisku (Take Profit, Profit Target)	45
Jak vydělat na růstu a poklesu zvoleného trhu	46
Shrnutí	52

KAPITOLA 3

Akciové trhy (Stock markets)	53
Co je akcie	54
Náležitosti vydané akcie	55
Klasifikace akcií	55
1. Klasifikace podle tržní kapitalizace (market capitalization)	55
2. Blue chips	56
3. Stabilní akcie (defensive stock)	56
4. Cyklické akcie (cyclical stock)	56
5. Rozvojové růstové akcie (emerging growth stock)	57
6. Penny akcie (penny stock)	57
7. Americké depozitní certifikáty (american depository receipts)	57
8. Obratová akcie (turnaround stock)	57
9. Torpédovaná akcie (torpedo stock)	57
10. Rozředěná akcie (watered stock)	58
11. Trezorová akcie (treasury stock)	58
12. Akcie s příběhem (story stock)	58
13. Prioritní akcie (preffered stock)	58
14. Kmenová akcie	58
Podoba akcie	59
Hodnota akcie	59
Dividenda	59
Společnost vstupuje na burzu – IPO	60
Kurz akcie	62
Na akciích můžete vydělat při jejich růstu i propadu	66
Akcie posiluje	66
Akcie klesá	66
Příklady	67

Proč kupovat akcie?	71
Výhoda akcií oproti dluhopisům	72
Kde se s akciemi obchoduje?	72
Obchodování s akciemi na vlastním účtu	73

KAPITOLA 4

Futures a komoditní trhy	77
Co patří do komodit	77
Účastníci komoditního trhu	79
Komoditní kontrakty a burzy	79
Přehled nejdůležitějších komoditních burz	80
Přehled nejobchodovanějších komodit	82
Ropa (CL, WTI, Oil, B, Crude Oil)	82
Zlato – Gold (GC, GLDUSD, XAU/USD)	83
Kukuřice – Corn (C, ZC)	83
Sója – Soybeans (S, ZS)	83
Cukr – Sugar (SB)	85
Zemní plyn – Natural Gas (NG)	85
Stříbro – Silver (SI, XAG/USD)	85
Treasury Notes 10 Year (TY, US, FTNOTE)	85
Akciové indexy	87
S & P 500 (SP, SPX, US500) nebo hodně oblíbená E-mini varianta ES	88
E-mini NASDAQ 100 index (NQ)	88
Německý akciový index DAX (FDE, DAX)	89

KAPITOLA 5

FOREX – trh 21. století	91
Historie forexu	91
Forex podrobněji	92
Nejdůležitější měny na forexu	94
Americký dolar (\$, USD)	94
Euro (€, EUR)	95
Japonský jen (¥, JPY)	95
Britská libra (£, GBP)	95
Švýcarský frank (CHF)	96
Vedlejší měny	96
Exotické měny	96
Měnové páry	96
Křížové měnové páry	97
Slang měnových párů	98

Obchodní seance aneb forex nikdy nespí	98
Ukázky hlavních měnových párů	99
EUR/USD	99
USD/JPY	100
GBP/USD	100
USD/CHF	102
Výhody forexu	102

ČÁST II.

ANALÝZA FINANČNÍCH TRHŮ

KAPITOLA 6

Metody k analýze finančních trhů	107
Jaký trh je nejlepší – jaký si vybrat?	107
Metody používané v obchodování na finančních trzích	107
Fundamentální analýza	108
Technická analýza	108
Technická analýza a různé trhy	108
Která analýza je nejlepší	109
Shrnutí	109

KAPITOLA 7

Fundamentální analýza akcií, komodit a forexu: jak důležité jsou informace	111
Fundamentální analýza na forexu	113
Nejdůležitější ekonomické ukazatele na forexových trzích	114
Ekonomický kalendář na webu FXstreet.cz	115
Příklady z praxe	117
Shrnutí	119
Fundamentální analýza akcií	120
Zdroje informací	120
Selský rozum	122
Shrnutí	126
Fundamentální analýza komodit	126
Shrnutí	131

KAPITOLA 8

Technická analýza	133
Základy technické analýzy	133
Hlavní nástroj tradera	134
Jak tedy začít?	135
Základy technické analýzy – trendy, supporty a rezistence	141
Trendy podrobně	142
Support a rezistence podrobně	147
Definice supportu	148
Definice rezistence	149
Důležité body k zapamatování	151
Základní grafické formace v technické analýze	152
Indikátory	157
Indikátory sledující trend	159
Oscilátory	159
Indikátory sledující trend podrobně	160
Oscilátory podrobně	166
Shrnutí indikátorů	172
Obchodování divergencí	172
1. Býčí divergence	173
2. Medvědí divergence	173
3. Skrytá býčí divergence	176
4. Skrytá medvědí divergence	176
Shrnutí technické analýzy	176

ČÁST III.

PLÁNOVÁNÍ A SPRÁVA FINANČÍ

KAPITOLA 9

Svatý grál investování: money management	181
Příklad ze života	181
Pravidlo č. 1	182
Pravidlo č. 2	185
Pravidlo č. 3	185
Pravidlo č. 4	185
Příklad	186
Pravidlo č. 5	187
Pravidlo č. 6	189

Pravidlo č. 7	189
Pravidlo č. 8	190
Pravidlo č. 9	190
Pravidlo č. 10	190
Shrnutí	191

KAPITOLA 10

Investiční a obchodní plán **193**

Dvě možnosti	195
1. KISS = Keep It Simple Stupid	196
2. Cíle	196
3. Psychologické aspekty	196
4. Propojení s obchodním deníkem	197
5. Money management	197
6. Co dělat před otevřením trhu	197
7. Co dělat po uzavření obchodní platformy	197
8. Metoda, strategie, obchodní systém, investiční přístup	198
9. Pracovní dobu určujete pouze a jen vy	198
10. Pamatujte i na další možné popsání otázek typu proč, co a jak dělat	198
11. Selský rozum	198

Zjednodušená ukázka investičního/obchodního plánu	199
Shrnutí	200

KAPITOLA 11

Tradingová psychologie **201**

1. Buďte maximálně pozitivní	205
2. Musíte být v naprosté pohodě	205
3. Stanovte si cíle	206
4. Disciplína	206
5. Trading vás musí bavit	206
6. Zábava	207
7. Buďte realističtí	207
8. Buďte trpěliví	208
9. Snažte se neustále zlepšovat a zdokonalovat	208
10. Buďte vytrvalí	208
11. Zbavte se jakéhokoli stresu	209
12. Snažte se být kreativní	209
13. Buďte selektivní	209

14. Příležitosti	210
15. Nehádejte, obchodujte „potvrzené“ situace	210
16. Počítejte s tím, že obchod nevyjde	211
17. Dodržujte procentuální risk na jeden obchod	211
18. Nenechejte jít zisky do ztrát	211
19. Nesledujte každý pohyb	212
20. Chtějte hodně muziky za málo peněz	212
21. Berte malé ztráty a zisky nechte běžet	213
22. Obchodujte to, co vám sedí	213
23. Pozor na příliš časté obchodování (přeobchodování)	214
24. Ztrácet více neznamená obchodovat více	214
25. Navyšujte pozice opatrně	214
26. Pozor na euforii	215
27. Průběžně se odměňujte vybíráním z investičního účtu	215
28. Obavy a chamtivost	215
29. Obchodní deník	216
30. Buďte objektivní a zbavte se závisti	217
31. Nejdůležitější bod – dodržujte uvedené body!	217

Shrnutí 217

KAPITOLA 12

Kryptoměny 219

Úvod do kryptoměn 219

Kryptoměny – digitální měny	220
Blockchain	220
Vznikající nové kryptoměny	220
Jak fungují kryptoměny	221

Obchodování s kryptoměnami 221

Kde s kryptoměnami obchodovat	222
Technická analýza na kryptoměnách?	223
Na co si dát při obchodování pozor	224
Jak ke kryptoměnám přistupovat	224

Nejrozšířenější kryptoměny – TOP 5 225

Bitcoin	225
Bitcoin cash	226
Litecoin	228
Ethereum	229
Ripple	230

Kryptoměny – moderní lákadlo bohatství, nebo obrovské riziko? 232

Trading není hazard	235
Co je potřeba k zahájení byznysu obchodování na finančních trzích?	236

ČÁST IV.

dodatky

DODATEK 1

Nejprve kvalitní vzdělání, poté stabilní zisky	241
Existují i takoví lidé...	241
Většina však ztroskotá	242
Vzdělávání na prvním místě	242
Začátky nejsou snadné	243
Závěr	243

DODATEK 2

TOP 10 zlatých pravidel nejen investování	245
--	------------

DODATEK 3

Zajímavosti ze světa investic	249
Forex	249
Akcie	250
Ostatní	253

Slovníček investičních pojmů	255
-------------------------------------	------------

Zdroje knihy	265
---------------------	------------

Prohlášení	267
-------------------	------------

O autorovi	269
-------------------	------------

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení investoři,

na českém knižním trhu najdete několik publikací, které by se měly stát povinnou četbou každého zodpovědného investora. Nejvyšší díla doposud přinášeli zkušení zahraniční investoři, kteří na vlastní kůži zažili nesčetné růsty i propady kapitálových trhů. Mezi takové osobnosti řadím například Benjamina Grahama, autora knihy *Inteligentní investor*.

Dobrou zprávou posledních let je, že za kvalitními díly začínáme nacházet i české autory. Za jednoho z nich považuji Ondřeje Hartmana, který již řadu let nejen aktivně obchoduje na kapitálových trzích, ale především předává zkušenosti začínajícím i zkušeným investorům. Ondřej založil první nezávislý portál pro forexové obchodníky FXstreet.cz, z něž čerpají každý den informace čeští i slovenští investoři. Oblasti obchodování s měnami se věnuje i jeho první kniha *Jak se stát forexovým obchodníkem*.

V pořadí druhá Ondřejova publikace je svým obsahem mnohem pestřejší. Kromě forexu se nová kniha *Začínáme na burze* podrobně věnuje i akciím, komoditám či termínovaným kontraktům. Začínající investoři ocení především seznámení s jednotlivými subjekty kapitálového trhu, základy time a money managementu, psychologií obchodování či praktické informace o možnostech využití fundamentální a technické analýzy. Tato publikace by rozhodně neměla chybět v knihovnách českých investorů.

Roman Müller,
redaktor finančního portálu Finance.cz

NEŽ ZAČNETE

Obchodování a investování na finančních trzích

Dříve, než začnete obchodovat, byste si měli uvědomit, že seriózní obchodování na burze neboli trading je pracovní činností či podnikáním (byznysem) stejně jako každá jiná aktivita provozovaná za účelem vytváření zisku. Nejde jen o zábavu, koníčka nebo test vlastních dovedností.

Platí zde podobná pravidla jako v ostatních oborech. Úspěchu a uznání dosáhnou jen ti nejlepší, nicméně pro pravidelný, rozumný příjem z obchodování nemusíte bezpodmínečně patřit mezi absolutně nejlepší obchodníky světa.

Na druhé straně si také uvědomte, že podobně jako v podnikání jen 10–20 % obchodníků (nebo podnikatelů) je dlouhodoběji ziskových. Ostatní dříve či později skončí právě kvůli neschopnosti vytvářet konzistentní dlouhodobější zisk.

K úspěšnému obchodování nemusíte mít titul z ekonomické vysoké školy, nemusíte perfektně ovládat angličtinu, nemusíte být doktorem matematiky či statistiky ani zdatným programátorem. Potřebujete jen trochu nadšení, obchodního ducha, odvahy, disciplínu a ochotu se učit a vzdělávat.

Podle svých individuálních možností si můžete zvolit, jakým stylem chcete obchodovat, kolik ze svého času budete obchodování věnovat a jak velký psychický nápor chcete nést. Vybírat můžete z bezpočtu různých obchodních instrumentů – akcie, opce, komodity, futures nebo třeba forex.

Základy investičního vzdělání – co jsou investice

Co vůbec znamená investovat? Jednoduše řečeno, investování spočívá v obětování (uložení) něčeho s vidinou potenciálního budoucího zisku. Slovo investovat nejčastěji pravděpodobně slyšíme v rámci financí, tudíž obětujeme určitou část financí, někam je uložíme, za což bychom v budoucnu chtěli obdržet něco navíc (výnos, zhodnocení vložených financí). Pojmem investice se tak nejčastěji myslí instrument neboli podkladové aktivum či jednoduše nějaká věc, do které zainvestujeme („Mojí investicí je aktuálně osobní rozpočet.“). Na základě věty uvedené v závorce názorně vidíme, jak se mezi lidmi neskloňuje slovo investovat pouze v rámci financí, ale také například ve spojení s časem („Investoval jsem čas na dokončení úkolu.“).

V popisu pojmu „investovat“ jsme zároveň zmínili, že po obětování nebo uložení hmotné či nehmotné věci (čas, znalosti) očekáváme budoucí výnos neboli něco, co právě spolu s původně vloženou částkou dostaneme navíc. Hlavním cílem investování je tedy v každém případě budoucí zisk a v tom spočívá stavební kámen investování – pokud někam vkládáte finance, vždy čtějte po určité smluvené době dostat ještě něco k tomu navíc.

Náplní a cílem investorů není být kreativní, vymýšlet řešení dluhových krizí, něco distribuovat apod. Hlavním cílem investorů je vždy zisk. Konkrétně se náplň práce spekulantů/obchodníků týká využití změn na trzích a přeměnění takových příležitostí ve svůj vlastní prospěch, opět je tak hlavním cílem obchodníků odcházet z trhu s více penězi, než s kolika do něj vstupovali; neustále tak mezi nejčastěji skloňovaná slova patří zejména zisk (či výnos).

Uvedeného cíle, jehož je nutné ve svém přizpůsobeném investičním plánu dále specifikovat a konkretizovat, se prosím za každé situace držte. Do světa investic nebo přímo spekulací nevstupujete proto, abyste vymysleli převratný obchodní systém, který se navíc na celkovém úspěchu nepodílí až tak zásadním způsobem; vstupujete tam proto, abyste jednoduchým způsobem vydělali peníze a zhodnotili tak původně vložený kapitál.

Nyní jsme si řekli, co znamená pojem investice a investovat, je však stejně tak žádoucí uvést i druhou stranu mince. Co však neznamená pojem investování? Investování jednoznačně není jakýkoli druh spoření. Ve světě investic právě vložením určité částky tuto sumu riskujeme a její návratnost nikdy není a nikdy

nebude nikým zaručena. Před začátkem investování je proto maximálně důležité ujistit se, že nám na bankovních účtech zůstanou kdykoli přístupné zásoby nejen na pokrytí nákladů několika následujících měsíců, a samozřejmě by se nemělo jednat o naše poslední rodinné finance. Náš rozpočet by měl počítat minimálně s finanční rezervou na 12 měsíců, avšak samozřejmě čím déle, tím v každém případě lépe. Dále jedno z pravidel investování zní, že investor by měl investovat takovou částku, o kterou si může dovolit přijít, přičemž tím nebude vystaven žádnému emočnímu stresu ze ztráty peněz, což by ovlivňovalo jeho uvažování. Na začátku investiční kariéry nebudou investice představovat pro drtivou většinu začínajících jistý přístav, do kterého se budou moci každým měsícem vracet a vybírat potřebné finance, na což se musíme před vstupem do světa investic náležitě připravit. To vše si ale probereme detailněji až v průběhu této knihy, kde i představíme několik tipů, kolik by měl obchodník nebo investor na finančních trzích obchodovat svého kapitálu v poměru ke svému majetku apod.

Byznys jménem trading

Obchodování na finančních trzích lze samozřejmě bezpochyby zařadit mezi klasický byznys a celkové principy jsou do jisté míry velmi podobné, jako když budujeme firmu. Trading je však zároveň pravděpodobně tím nejspravedlivějším a nejméně férým byznysem, který v dnešní době můžeme najít.

Rovnice v investicích na kapitálových trzích vypadá jednoduše a existují dvě možnosti. Za první, děláme chyby a tím proděláváme, což znamená, že ztrácíme čas i peníze. Za druhé, děláme racionální rozhodnutí a daří se nám, díky tomu svůj investovaný čas a hlavně finance zhodnocujeme, čímž tak v konečném důsledku vyděláváme peníze. Druhý bod představuje hlavní cíl, do kterého se vám náš tým pomůže dostat.

Vždy si uvědomte, že většina chyb (a následných ztrát) pramení pouze a jen z nás samotných. Stejně tak pouze vy můžeme za to, že vyděláváte, nikdo jiný (samozřejmě pokud nesvěříte své peníze do rukou někoho jiného, například do podílového fondu).

Pakliže patříte mezi zaměstnance, pravděpodobně nebudete disponovat veškerými rozhodovacími pravomocemi. Respektive vše nejspíš nemůžete řídit pouze podle sebe a musíte se často přizpůsobovat někomu nad vámi. Investování je ale úplně jiným světem. V investicích máte za jakékoli situace právo na rozhodnutí

podle svého nejlepšího uvážení. Za každé investiční rozhodnutí však na druhou stranu nesete zodpovědnost ve formě celkového výsledku (buď vyděláváte, nebo proděláváte). V průběhu této kapitoly předpokládejme, že jste přímo majitelem nějakého podniku nebo ještě lépe, teprve jej zakládáte. Určitě zde nepopíšeme všechny kroky, které je nutno podstoupit pro založení nové firmy, uvedeme si pouze spojitosti s investicemi.

Pojďme se na postup založení firmy podívat jednoduše úplně od samého začátku. První krok, kterým začínáme, spočívá v tom, že máme nějaký nápad či vizi. V byznysu to může být naprosto cokoli, od nového vynálezu po zdokonalování již zaběhnutých výrobků a služeb. Ve světě tradingu to představuje nejčastěji nápad, na základě kterého bychom mohli vydělat, respektive zhodnotit počáteční vložený kapitál. Jako názorný příklad si lze uvést třeba nápad na neobvyklé využití trendových linek nebo úrovní supportů a rezistencí. Ve své podstatě ale, co se týká obchodního systému a investiční strategie, v žádném případě nemusíme vynalézat nové studie technické analýzy či metody fundamentální analýzy, protože pro úspěšné obchodování si bez problému postačíme s kdekou průměrnou investiční strategií. Nápad ve světě byznysu je zkrátka to samé jako investiční technika ve světě investic.

Nápad

V byznysu dále náš nápad důkladněji rozpracujeme. Představujeme si, jak by mohly být exkluzivní výrobek nebo služba využívány cílovou skupinou zákazníků a připravíme vše potřebné pro realizaci nápadu. Tudíž v tomto kroku si už sestavíme a sepíšeme konkrétní plány.

V investování také obchodní strategii neustále zdokonalujeme a vylepšujeme, až nakonec sestavíme kompletní investiční plán. Vzhledem k tomu, že jsme dosud nerealizovali větší počet obchodů, v průběhu sestavování prvotního investičního plánu budeme pravděpodobně volit jeho obsah a různé nastavení podle našeho nejlepšího uvážení (intuicí a odhadem), popřípadě podle již získaných zkušeností. V tomto kroku tak nastává čas na sestavení kompletního investičního plánu. Sestavený prvotní výsledek ale berme prozatím primárně jako takový hrubý náčrtek.

Sestavení plánu

Pokud zakládáme firmu, v další fázi nejspíš začneme do jisté míry realizovat námi sestavené plány. Ještě bychom raději zdůraznili připravenost. Než začneme skutečně realizovat svůj nápad, tak v podstatě také nejdříve budeme potřebovat zajistit všechny nepostradatelné zdroje (fyzické, finanční a v neposlední řadě mentální), na což by už měly pamatovat právě sestrojené plány budoucího vývoje.

Ještě jednou zdůrazňujeme připravenost. Připraveností je psychická kondice. Psychologii se budeme věnovat podrobněji později, přesuneme se tedy rovnou k dalšímu bodu.

Psychická kondice

Ve chvíli, kdy je nápad součástí kompletního plánu a máme připraveny všechny nepostradatelné zdroje, můžeme se opět pohnout směrem vpřed. Přejdeme do fáze kompletní realizace všech připravených plánů a aktivit. Následně tak začínáme poskytovat služby či vyvinuté výrobky.

Ve světě investic se má situace téměř úplně stejně, realizujeme náš připravený plán, podle kterého se řídíme. Snažíme se co nejlépe investičně rozhodovat (neustálé otevírání a uzavírání obchodů) a stejně tak jako ve světě společností se snažíme z naší činnosti profitovat (zhodnocovat počáteční kapitál). Rozlišujte prosím mezi sestrojením plánu (pouhopouhá slova) a mezi skutečnou realizací plánu (naplňování slov, naše činy). Zároveň záměrně neuvádíme, jestli je vlastně důležitější sestrojení plánu nebo samotná realizace. Proč? Protože obě fáze jsou podle našeho názoru naprosto stejně důležité a k úspěšnému působení ve světě investic potřebujeme bezpodmínečně obojí. Pravdou zůstává, že mnoho obchodníků zpochybňuje užitečnost plánu při rozhodování na kapitálových trzích. Vždy se ale na základě něčeho rozhodneme – podle nějakých pravidel, což už ve své podstatě představuje velmi jednoduchý plán. O využitelnosti celkového investičního plánu (rozdělení samotného portfolia apod.) nelze v žádném případě pochybovat. Jak by přitom mohly oba typy plánů vypadat, si ukážeme v samostatné kapitole o investičním plánu.

Realizace plánu

Po realizaci veškerých plánů, uvedení výrobků na trh a poskytování případných služeb následuje zpětná analýza a vyhodnocení. Jedná se o zpětnou vazbu, která nám jednoznačně ukazuje, jak jsme si v průběhu realizace vedli a co bychom

ideálně mohli vylepšit, abychom byli ještě úspěšnější a profitabilnější. Z předchozí věty vyplývá zásadní vlastnost, která spočívá v nepřetržitém zlepšování a pohybování se vpřed (učení se z chyb).

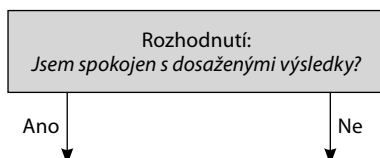
Nevzdávejte se, pokud jste v investicích vykázali neúspěšný týden, měsíc nebo dokonce rok. V případě, že jste ochotni se neustále vzdělávat a zlepšovat svůj přístup k trhům, máte postupně čím dál větší šance a pravděpodobnost, že se právě vy stanete dalším úspěšným investorem. Lze se přitom vzdělávat naprosto v čemkoli. Pamatuje si, že nikdo není natolik chytrý a natolik dokonalý, aby se nemohl něčemu dalšímu přiučit.

V souvislosti s investicemi vřele doporučuji vzdělání v oblasti psychologie, které se vám rozhodně neztratí ani v běžném životě. Náš tým se vám postupně bude snažit poskytovat všechny užitečné tipy a informace nejen z hlediska psychologie.

V oblasti investování zaznamenáváme kompletně vše, co se jakýmkoli způsobem týká naší aktivity, primárně však celkové výsledky, které právoplatně tvoří nejdůležitější ukazatel, protože právě kvůli samotným výsledkům zde vlastně působíme. Celkově doporučuji zapisovat úplně vše, co vás jen napadne, v neposlední řadě pak na co myslíte v průběhu obchodu nebo váš názor na aktuální situaci trhu. I když si třeba můžete nyní myslet, že toto všechno je pouze ztráta času a že vám to nemůže nijak pomoci, není tomu tak. Právý opak je totiž pravdou. Musíte však všechna zapsaná slova brát vážně a všimát si jich. Je pravda, že pokud si pouze něco sem tam zapíšete, ale nic už zpětně nevyhodnotíte, celý proces ztrácí smysl. Tudíž na otázku, jestli nám zaznamenání každého sebemenšího detailu může v budoucnu nějak pomoci, zní odpověď naprosto jednoznačně: „Rozhodně ano!“

Zpětná analýza

Následuje samotné rozhodnutí a promyšlení dalšího pokračování. V tomto kroku pročteme a zanalyzujeme obchodní deník do poslední tečky a poté stanovíme budoucí vývoj. Klíčová otázka v průběhu této fáze je následující: „Jsem spokojen s dosaženými výsledky?“

Ve zmíněné situaci nemáme moc možností na výběr. Žádnou zlatou střední cestu zde proto nehledejme. Buď jsme celkově spokojeni s dosaženými výsledky a odpovíme si tak slovem ANO. Nebo nejsme spokojeni s dosaženými výsledky a myslíme si, že máme na víc. V tomto případě si odpovíme jednoznačně slovem NE.

Dříve, než doopravdy odpovíte na uvedenou otázku, vás musíme upozornit na jednu skutečnost: vaše slovo má váhu. Proto si za svým slovem, respektive za svým rozhodnutím, musíte na 100 % stát a ani na vteřinu o něm nesmíte pochybovat. Může se ve finále ukázat, že jste chybovali. Ano, to se skutečně může stát, chybovat je lidské. V takové situaci uznejte chybu, poučte se z ní a vynechejte přitom jakékoli výčitky. Nikdy tak prosím nezpochybňujte své vlastní slovo či rozhodnutí a zároveň zachovejte maximální objektivitu. Pokud zmíněnou skutečnost berete na vědomí, jste připraveni si jednoznačně odpovědět na uvedenou otázku.

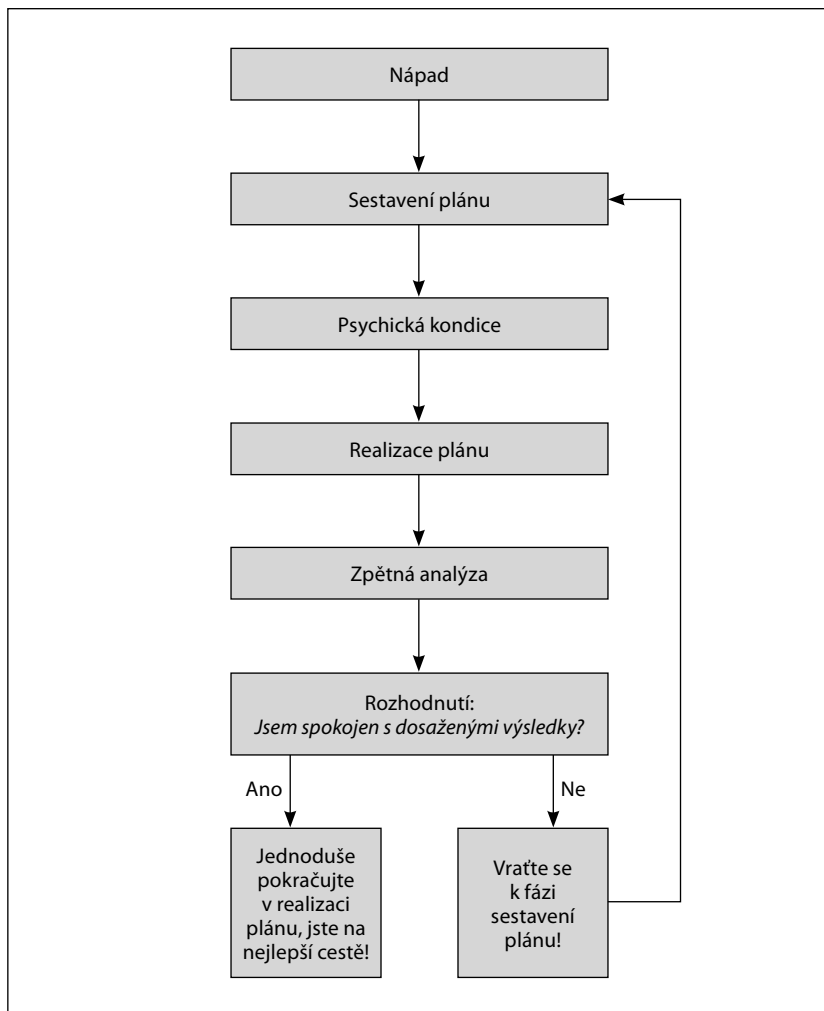
V případě, že odpovíte slovem ANO, perfektní! Pokračujte ve vašich dosavadních aktivitách. Pokud jste skutečně s dosaženými výsledky spokojeni, nemá smysl nic měnit. Jednoduše pokračujte.

Pokud jste ale před chvílí odpověděli slovem NE, je pravděpodobně nutné něco pozměnit. Nejprve doporučuji sepsat vše, s čím nejste spokojeni a co byste chtěli vylepšit. Poté se vraťte do fáze sestavování plánu a celý proces opakujte do té doby, než zodpovíte hlavní otázku slovem ANO.

V souvislosti s tím si dovoluji poznamenat, že pokud plánování věnujete velké množství času, veškeré detaily máte dopodrobna promyšlené a už dále nevíte, co zlepšit, zlepšete zejména sebe. Tudíž dříve, než se rozhodnete sestavit kompletně celý nový investiční plán, zkuste nejprve ovládnout magický svět jménem psychologie.

Shrnutí

V této kapitole jsme si představili, jak bychom měli postupovat nejen na kapitálových trzích, ale do jisté míry i při troše představivosti v průběhu zakládání a zprovoznění nové společnosti. Všechny vyvozené závěry a rozhodnutí bychom měli zakládat na racionální a logické analýze. Vyhněme se rychlým a zbrklým emočním rozhodnutím. Doporučujeme analyzovat obchodní deník a přemýšlet o budoucích investicích v době, kdy máte vypnutou obchodní platformu, a ideálně pak v době, kdy nemáte otevřený obchod. Hlavní je mít naprosto čistou hlavu, protože jen tak můžete nakonec dojít ke skutečně nejefektivnějším rozhodnutím.

Obrázek 0.1 Budování tradingu

Cíl kapitoly spočívá mimo jiné v přiblížení skutečnosti, že stejně jako firmu musíte neustále budovat i své plány ve světě investic. Nelze pouze poprvé přijít k obchodní platformě a požadovat zázraky; musíte se neustále zlepšovat a neustále stavět svůj byznys jménem trading. Pokud jako začátečník přijdete k obchodní platformě a utržíte několik profitabilních obchodů bez jakéhokoli obchodního plánu, psychologie a money managementu, pak se jedná jednoznačně o začátečnickou náhodu, nic víc, nic méně (přestože se to v podobné situaci nezdá, k dlouhodobé profitabilitě vede ještě velmi dlouhá a trnitá cesta).

Naše rada na závěr první kapitoly zní: vybudujte si svůj vlastní férový byznys jménem trading postupným zlepšováním jak sebe, tak svého plánu. Pakliže všechny právě představené kroky spojíme dohromady, vypadal by celkový proces jako na obrázku 0. 1.

ČÁST I.

MOŽNOSTI OBCHODOVÁNÍ

INVESTOVAT, NEBO OBCHODOVAT?

Obchodování versus investování

Obchodníci (tradeři) jsou mnohem aktivnější než investoři. Správným načasováním svých obchodů a se správným money managementem často dosahují výraznějšího zhodnocení peněz.

Jaký je rozdíl mezi investorem a obchodníkem (traderem)? Pod pojmem investor chápeme někoho, kdo investuje určitý objem něčeho s cílem dosažení budoucího zhodnocení nebo zisku v preferované formě. Záměrně nezabíháme do konkrétnějších pojmů. Investovat lze totiž nejen finance, ale i cokoli jiného – třeba i čas nebo jakoukoli hmotnou věc či surovinu. Slovo *trader* v překladu znamená obchodník, tudíž se bezpochyby do jisté míry zdá, že trader a investor jsou dva totožné pojmy. Pro nás však trader představuje přímo spekulanta na kapitálových trzích, respektive jedná se o konkrétnější typ investora (trader stejně tak investuje zpravidla finance s cílem spočívajícím ve zhodnocení původního vloženého kapitálu).

Čistě teoreticky se trader mimo jiné od investora odlišuje horizontem realizovaných investic a obecně vyznávanými investičními strategiemi. Investor se totiž snaží hledat zejména dlouhodobější příležitosti, minimálně v řádech měsíců až roků, což znamená, že investuje převážně strategií buy and hold (nakoupí a finanční instrument nebo cokoli jiného dlouhodobě drží). Na druhou stranu trader se zpravidla vyloženě snaží spekulovat a vydělat na krátkodobých